

Адыгэ голос адыга

Адыгэ Республикэм и Правительствоэ игъэзет

Адыгеир шъхьафит зашыжыгъэр илээс 72-рэ хъугъэ

Хэгъэгу ззошхом илээхъан Адыгеим нэмыц-фашист техаклохэр рафыжыыхи, тишъолыр шъхьафит зашыжыгъэр тыгуасэ, мэзаем и 18-м, илээс 72-рэ хъугъэ. А мафэм Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу Тхьаклушынэ Аслъан дзэкълонхэм ясаугъэтэу Мыекъяупэ дэтым шылагъ.

Ащ игъусагъэх министрэхэм я Кабинет хэтхэр, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и депутат-хэр, федеральнэ ыкӀи республикэ кыулыкхуэм япащэхэр, ветеран ыкӀи ныбжыкӀэ организацие-хэм ялыкӀохэр, нэмыкӀхэри.

Тидзэкълонхэм заом лыхъужыныгъэу шызэрахъагъэр, ащ хэкӀодагъэхэр, Адыгеир шъхьафит зашыжыгъэхэр къэзэрэуагъэхэм агу къагъэкӀыжыгъэх, шъхьащэ афашыгъ. Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу къэгъэгъэ блэрыр Егъэшлэрэ машӀом кӀэрильхъагъ. Нэужым зэкӀэ къэкӀолагъэхэм къэгъагъэхэр агъэтӀыльгъэх, Хэгъэгу ззошхом хэкӀодагъэхэм яшӀэжъ агъэлаплӀэзэ зы такыкырэ афэшыгъуагъэх.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.
Сурэтыр А.Гусевым тырихыгъ.

ЕгъашӀи тыгу илӀыщт

Адыгэ Республикэм и ветеранхэм я Советрэ ДОСААФ-м икӀутамэу республикэм шыӀэмрэ кӀэщакӀо фэхъухи, Адыгеир нэмыц-фашист техаклохэм кӀалӀэкӀахыжы, шъхьафит зашыжыгъэр илээс 72-рэ зэрэхъугъэм фэгъэхыгъэ автопробег зэхашагъ.

лофтхъабзэр зышырагъэжыщт чыплӀэу дзэкълонхэм ясаугъэтэу Мыекъяупэ дэтым дэжъ тыгуасэ цыфыбэ кышызэрэуагъ. Ахэм ахэтыгъэх АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир Нарожнэр, республикэм и ветеранхэм я Совет итхьаматэу Къоджэ Аслъан, ныбжыкӀэхэр, нэмыкӀхэри.

Владимир Нарожнэм пэублэ псалъэ кышлызэ лофтхъабзэм хэлажэхэу гъогу техъащт пстӀэми къафэгъушӀагъ. Непэрэ мамыр шыӀакӀэм фэбэнагъэхэм лыхъужыныгъэу зэрахъагъэр кытӀкӀэхъухэрэ лӀэужхэм икӀу фэдизэу алыгъгӀэсыгъэным, яхэгъэгу шӀу альэгъоу пӀугъэнхэм лофтхъабзэр фытегъэпсы-хъагъэу зэрэщытыр ащ кы-хигъэщыгъ. НыбжыкӀэу къэкӀолагъэхэм закыфигъази, 1943-рэ илээсым имэзае и 18-р Адыгеим итарихъ егъэшлэрэу зэрэхъагъэр ыкӀи ар зэкӀэми ашӀэныр зэрӀпшӀэры-лыр къарилуагъ. Илээс кӀэс рагъэкӀоклырэ лофтхъабзэм из-хэщаклохэм афэрэзагъ.

Шъугу къэдгъэкӀыжыын 1943-рэ илээсым ищылэ мазэ

Адыгеим фашистхэр рафыжыныгъэу рагъэжыагъ. Апэ шъхьафит ашыжыгъэр псэупӀэу Дахъор ары. Ащ ыуж тидзэхэр Мыекъяупэ, МыекӀопэ, Джэджэ, Кошхъэблэ ыкӀи Шэуджэн районхэм адэхъагъэх. Красногвардейскэ районыр мэзаем и 2-м, Теуцожыр — и 4-м шъхьафит ашыжыгъэх. Мэзаем и 18-м Дзэ Плъыжыр

ТэхъутэмыкӀое районым нэсыгъ, мы мафэм Адыгеим фашист техаклохэр рафыжыпагъэх.

Автопробегым хэлажэхэрэр тыгуасэ Теуцожь ыкӀи ТэхъутэмыкӀое районхэм, Адыгэ-кӀалэ ащылагъэх. Мыхэм ахэхъэхэрэ псэупӀэхэм зӀукӀэгъу-зэдэгущыӀэгъу гъэшлэгъонхэр ащарагъэкӀоклыгъэх. Тицыфхэм лыхъужыныгъэу зэрахъагъэр, заом хэкӀодагъэхэр агу къагъэкӀыжыгъэх.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Сурэтыр Іэшынэ Аслъан тырихыгъ.

НЕПЭ КЪЫХЭТЫУТЫХЭРЭМ АЩЫЩХЭР:

Я 2-рэ нэкӀубгъор

Къэбархэр.

Я 4-рэ нэкӀубгъор

Къамылапцэхэм яа 1-рэ фестиваль индзгӀокӀэу зэгъунэгъу ТэхъутэмыкӀое ыкӀи Теуцожь районхэм якъамылапцэхэм ясурэтхэр.

Я 5-рэ нэкӀубгъор

ЛэжъапкӀэр кызэрэуухъумэщтым кытегушӀлэрэ тхыгъэр.

Пенсиехэм ягъэпсын

Мы илээсым ищылэ мазэ и 1-м кышчыублагъэу пенсиехэм ягъэнэфэнкӀэ ыкӀи якъэлътэнкӀэ шапхъэу шыӀэхэм зэхъоклыныгъэу афашыгъэхэм кӀуачӀэ ялэ хъугъэ. Цыфым лофӀэу ышӀагъэм пае кыратырэ пенсиер нахыпӀкӀэ «трудовая пенсия» зэралоштыгъэр, непэ ащ «страховойкӀэ» еджэх.

ПенсиехэмкӀэ фондм кызэрэщыхагъэщыгъэмкӀэ, пенсием игъэпсынкӀэ страхованиемкӀэ взносахэм нахыбӀэу мэхъанэ зэрӀэр кыхагъэщынэу ары законихъухъэхэм ар кызыкӀаугупшысыгъэр. Цыфым илэжъапкӀэ шъхьаихыгъэу, лофӀшӀлӀэ чыплӀэр къэзытыгъэм страхованиемкӀэ взносахэр игъом ытыхъу илээсыбэрэ лоф ышӀагъэмэ, пенсиери ащ диштӀэу кыфалытӀэщт, ау лэжъапкӀэр «конвертым дӀэу», взносахэри кыфамытыгъэхэмэ, ипенсие макӀэ хъушт.

ФормулакӀэм кызэрэдилътӀэрэмкӀэ, джы пенсиер баллхэмкӀэ кӀалытӀэщт, ахэр лофӀшӀлӀэ илээсхэм зӀукӀэщты. Цыфыр пенсием зыкӀокӀэ а илээсым баллым ыуасэу ПенсиехэмкӀэ фондм ыгъэнэфагъэм тетӀэу кӀалытӀэщт.

ПенсиехэмкӀэ шӀокӀэ зимылэ страхованиер 2002-м кышчыублагъэу зыщылэр. лофӀшӀлӀэ къэзытыхэрэм страхованиемкӀэ взносу агъэхыщтыр зыфӀдизыр къэралыгъор ары къэзыгъэнафӀэр. 2015-рэ илээсымкӀэ ар лэжъапкӀэ фондм ипроцент 22-рэ зэрэхъурэр. Ар тӀоу гошыгъэ. Процент 6-р пенсием илахъэу гъэнэфагъэм (фиксированная часть) пӀэуагъэхъанэу къэралыгъом ыугъоирэ ахъщэм хахъэ, адрэ процент 16-р нэбгырэ пӀпчъ ипенсие кызыхэкӀыщт лицевой счетым макӀо. Мыщ ипроцент 6-р пенсиер зыщы-зэрэуагъоирэм хэхъанэу ашыгъ. А лахыр зыдӀкӀэщтыр нэбгырэ пӀпчъ ежъ кыыхын ылъэкӀынэу шытыгъ. Ащ кыкӀырэр пенсиер зыщызэрэуагъоирэр мыкӀэралыгъо пенсионнэ фондм е гъӀорышӀлӀэ компанием фygъэзэнышъ, ащ инвестициехэр кыыхильхъащты. Нэужым кызэрэ-лӀэгъуагъэмкӀэ, мыкӀэралыгъо пенсионнэ фондхэмрэ гъӀо-рышӀлӀэ компаниехэмрэ ащыщыбэхэм ялофӀшӀлӀэн фӀдэ кы-хыгъэп. Ащ фӀшӀлӀэ пенсиер зыщызӀукӀлэрэ лахыым хигъэ-хъоштмэ хъауми къэралыгъо системэм техъажынышъ, стра-ховой пенсиер кыратыштмэ нэбгырэ пӀпчъ ежъ кыыхы-нынэу фитыныгъэ илэ ашыгъ.

Уплъэклунхэр зэхачагъэх

Продукционер ээдаклоу кээзышэфхэу, ар
зырызышэ тучанхэм язышэхэрэм уасэхэм
ягээнэфэнклэ хэбзэгэуцуггэр зэрагэцаклэрэм
фэгэхьыггагэ АР-м ипрокуратурэ джырэблаггэ
зэхихэггэ лофтхэабээр.

хэу зэдаклоу продукци-
ер зыщэхэрэр арых на-
хьыбэу прокуратурэм
ыналэ зытыригъэтыгъэр.
Ахэм зэу ащыщых Тэху-
тэмькое районым ит
щэлэ гупчэу «МЕТРО
1072» зыфиорэр ыкли

сѣжхэм кѣгѣльѣгѣгѣгѣ. Ац даклоу улпѣклѣнхэм кѣыз-
рагѣльѣгѣгѣгѣгѣклѣ, гѣомѣлап-
хѣэхэм ѣзытѣтрѣ ѣщѣнѣгѣон-
чѣгѣгѣрѣ, дѣжѣ фѣдѣу щѣфакло-
хэм ѣфѣтѣыгѣгѣгѣрѣ кѣзухѣу-
мѣгѣнхэм алѣэныкѣоклѣ хѣб-
зѣгѣуцѣгѣрѣ аукѣоу кѣыхѣклѣ.
Гушѣылѣ паѣ, продукциѣм щѣш-
хѣр кѣызщѣдагѣѣклѣгѣрѣ ыклѣ
ац ищѣнѣгѣончѣгѣгѣ кѣзѣуы-
шѣхѣатырѣ ветеринарнѣ ыклѣ
карантиннѣ тѣхѣпѣхѣрѣ апымыль-
хѣу агѣэунафѣгыгѣ. Ац нѣмыклѣу
гѣомѣлапхѣэхѣрѣ зѣщѣалѣгѣхѣрѣ
чѣплѣхѣрѣ шѣпхѣэхэм адѣмыштѣ-
хѣу кѣыхѣклѣ. Продукциѣрѣ зѣ-
щѣпѣщѣнѣ уфѣтѣ уѣхѣтѣрѣ блѣклѣ-
гѣу, лѣфѣшлѣхэм санитарнѣ
документхѣрѣ ѣмылѣхѣу загѣо-
рѣ кѣызѣрѣхѣклѣрѣрѣ зѣфѣхѣы-
сѣжхэм кѣгѣльѣгѣгѣгѣ.

Мыекъуапэ дэт сатыушыплэ гупчэ анахь инхэр. УплъэкӀун хэм кыызэрагъэлыгъуагъэмкӀэ, гъомылапхъэхэр зэдакӀоу ыцхэхэрэм уасэхэм тегъэхонэу афашыгъэхэр проценти 2,5-м кыщегъэжыагъуэ процент 30-м нэсы. Мыщ дэжым кыщыло-гъэн фæе шэплэ гупчэу «Метро» зыфилорэм уасэу щырилэхэр кӀалэу Москва кызыригъэнафэхэрэр.

Адигъ Республикэм продукциер бзү кышыдзсыгъэкы-хэрэр ыкӀи зэдакӀоу цӕххэрэр зыримытхэм кыыхэкӀыкӀыгъы-мылапхӕхэм янахыбзр гу-нӕгъу шьолъырхэм кырашынхӕ фау мӕхуы, уасу агъна-фӕхэрэм кыдыхӕлытагъ транс-портым пӕлхуӕр хъарджжӕ.

Уасэхэмклэ зэрэгэлүшыжыы-
гэхэу е нэмыклэ зеклоклэ мы-
тэрэз агьэфедагэу зэфэхы-

Зэфэхьысыжыхэм къакълэпы-
клоу унзэ предпринимательхэу,
лэнатлэ зылыг пашэхэу зэд-
калоу щохэрэм алъэныкъоклэ ад-
министративнэ лoф 21-рэ кызы-
луахыг. Ахэр зэхафынхэу ку-
лычыг гъэнэфагъэхэм алэклагъ-
хьагъэх.

КИАРЭ Фатим.
Сурэтыр лэшынэ Аслъан
тырихыгъ.

Социальнэ мэхьанэ зилэ Юфьгъу

Сэкъатныгъэ зилэхэр шылэныгъэм зерифэшъуашэу хэгъэгъозэгъэнхэмклэ, амалышлүхэр ялэнхэмклэ мы аужырэ илэсхэм Мыекъуапэ иинфраструктурэ зэхапшлэу нахышлү хьугъэ. Сэкъатныгъэ зилэхэу, кушъхьэгъачьэхэм арысхэм кызыралорэмклэ, мы лъэныкъомклэ Адыгеим лфыгъо маклэп шызыэшлүахырэр.

Къулыкъум илофшэн дэгъубэ хэлыми, гукъау нахь мышлэми, щыклагъэхэри илэх. Гушылэм пае, «Социальнэ таксир» къызыфагъэфедэн альэккыштхэп электричествэклэ зечъэрэ кушхъэгъачэхэм арысхэм. Сыда плэмэ а лъэпкыыр ины ыкли машинэм игъэтлылыплэ дафэрэп.

— Арэу шытми, сэкьатныгээ зилэхэм агу агьэклодынэу шытэп. Хьылъэхэр кьэзылэтырэ механизмэр зыхэт хэушъафыкыгээ машинэм ишугагэклэ, «Социальнэ таксим» ипарк зырагэушъомбгуным илофыгьомы уахтэм АР-м лошлэнымклэ ыкли социальнэ хэахоньгэмклэ и Министрствэ иамалхэр зэрехьэх, — ело А. Ефремовам.

Джырэблагэз «Мыекьопэ таксим» ипашэу Сергей Ивановырэ АР-м йошлэнымклякыи социальнэ хэхбоньгэмкляиминистрэу Осмэн Альбертрэ йошлэгьу-зэукулэгьоу зэдырлягэжым мы гүмэкьыгьор дэгэ-зэжьыгьэ зэрэхьушт шыклэхэм шатегушылагэх.

«Социальнэ таксим» илошлэн зэрээхищэрэм ыкли лэпылэгъу кызэрэфэхьурэм фэші АР-м илошлэнымклэ ыкли социальнэ хэхьоныгэмклэ и Министерствэ сэкаытныгъэ зилэхэр лъэшэу фэразэх.

КИАРЭ Фатим.

Апшээрэ еджаплэм ихьаклагъэх

Мы мафэхэм Мыекьопэ кьэралыгьо технологическэ университетым ипчэхэр члахьэ зышлюгьохэм апае кьызылуи-хыгьэх. Юфтхьабзэм кьы-рагьэблэгьагьэх я 9-рэ ыкн я 11-рэ классхэм арыс клэлэ-еджаклохэр, колледжхэм, техникумхэм ащеджэрэ студент-хэр.

Мыекыуапэ, псэуплэхэу Тульскэм, Курджипскэ ыкiи нэмыкiхэм кыарыкыгыэ кiлээ-еджаклохэр апшээрэ еджаплэн кыкiлолaгъэх. Мыекыопэ кыэралыгыэ технологическэ университетым iоф шызышлэхэрэр кызэрэуыюигыэхэм кыадэгушылагъэх. Апшээрэ еджаплэн iофшлэн зэрээзэхээрэ, апщеджэрэ студентхэр лъагаплэу зынэсын алъакишчтхэр, еджэным нэмыкiлэу яуахытэ гышiлэгонэу зэрэгъэклошчтхэр кыафалотaгъэх.

Нэужым loфthябзэр видео-кэпгэльпэгонклэ льягэкютаг. Факультетхэр зэрээзэхэтхэр, компьютернэ классхэр, аужырэ шапхэхэм адистхэр lэмз-псы-мэхэр зэрлэхэр, нэмкл лэ-ныкьо зэфэшхьафхэмкли зэрэбайхэр ащ кырилотыкыгьэх. Ашаггэм кызэрэщымыуцухэр, университетыр ыпэкли нахьышум фэклоным пае зышухахыхэрэри кышалотаг.

Политехническэ колледжим
ипашэу Хьутыжь Заурбэч лоф-
тхьабзэм къеклолэгъэ клэлэ-
еджаклохэу гурът сэнэхьат зэ-
зыгъэгъоты зышлоигьохэм амал-
лэу кьаратырэр кьафилотагъ.
Мыш шэныгъэ кьызшызэкэзы-

гяхьэрэ студентхэм нэужым
юф зэрашлэн альэкышт лъэ-
ныкъохэм ащигыэгъозагъэх.

Мыекѡпэ кѣралыгыѡ технологическѣ университетым яеджѣн шыпыыздѣжыы шыло-игѡхѡм 2015-рѣ ыльѣсым агѣ-хызырым фѣе тильхѣхѡм, ахѣр кызыцахѣын фѣе уахѣтѣм Ы-хыплѣ комиссиѣм ипшѣэдѣкыжѣ зыхырѣ сектретарым кыло-тагѣ. Мы апшѣэрѣ еджанлѣм кычлѣхѣы шылоигѡхѣм ана-хѣу аналѣ зытрагыѣтын фѣе лѣныкѡхѣм ацигѣгѣозагѣхѣ.

Апшээрэ еджалэм члэмы-
хэхээзэ клэлэеджаклохэм яшлэ-
ныгъэхэм зышахагъэхьон альэ-
клышт, зык! ушэтыныр аты-
нымыклэ лэпылэгъу кыфэхъушт
курсхуэ зэхашагъэхэм лофт-
хьабзэм щатегушылагъэх. Мы
уахътэм университетым мээий
хуэрэ курсхэр шызэхашэх,
мээипплырэ реклокышт курс-
хэм язэхэщэн ыуж итых. Нэ-
ужым урысыбзэм, хьысапым,
физикэм, химием ыкли обще-
ствознанием афэгъэхьыгъэ
олимпиадэу университетым шы-
клоштым лофтхьабзэм кье-
клоплэгъэ клэлэеджаклохэр хэ-
лэжьэнхэу кырагъэблэгъагъэх.
Шилофшлагъэхэр анахь дэгъоу
кыыхагъэщхэрэм апшээрэ
еджалэм члэхьанхэмклэ яшлуа-
гъэ кыякышшт.

Нэужым Мыекьопэ кьэра-
лыгьо технологическэ универ-
ситетым хьаклэхэр нэлуассэ фа-
шынхэр джэгуклэ шыклэм тетэу
дьягьэкIотатгь.

ГЪОНЭЖЬЫКЪО Сэтэнай.

ЗЕКІОНЫР

Гьогүехэр зэпачыщтых

Мзаем и 21 — 22-рэ мафэхэм зичэзыу зэнэкьокухэр автозеклонымклэ Адыгеим и Мыекьопэ район шыклоштых. Ахэр клубэу «Майкоп-Ott Road» зыфилорэм япшэнэрэу тиреспубликэ цызэхещэх, зэнэкьокухэм зэряджагъэхэр «Февральские окна-2015». Ашклэ лэпылэгъушы афэхъуг Адыгэ Республикэм зеклонымрэ зыгъэпсэфылэхэмрэклэ и Комитет. Ац макъэ кызэригъэлугъэмклэ, Урысыем и Къыблэ шольыр ичылплэ зэфэшхьафхэм къарыкыгъэу трофи-рейд-ым экипаж 30 фэдиз хэлэжъшт.

Зэхэшаклохэм ащышэу Дмитрий Фриз кызэрилорэмклэ, зэнэкоькоум хэлажьэхэрэм гогу кынхэр алуштых. Гогу плонэу шымыт чыплэхэри эпачыштых, ахэм ос куу зытельхэр, псыиклыгохэр, мыжо инхэр зытельхэр, зандэу дэклоерэ ыкли кыхьхэр гогухэри кыхаеубытэх.

Автомобильхэм арысхэр зэрээнэкьокьухэрэм цыфхэр чыплэ зэфэшхьафхэм ащяплышущтых. Зэрыкложтхэ гьогур псэулпэу Каменномостскэм пэмычыжэу цылэ Кузнецовэ гэхьхунэм пхырыкложт, кьушхьэтхыхэмэ мэзыми автомобиль лэьшхэр зэрашызекложтхэр фаехэм зрагэльэгьышущт.

Зэнькыкохуэр зышчыкохтхэ чыпчэхэм гэгъозэ тамыгэхэм уарашэлэшт. Ахэр мэзаем и 21-м сыхьатыр 10-м шэу зэтэфыгэу рагэжьхэцтых. «Стандарт», «Зеклоныр» ыки «Спорт» зыфилорэ лъэныкыхэмкӀэ теклоныгэр кыдзэыхэрэм шухьафтынхэр мэзаем и 22-м, сыхьатыр 12-м аратыжьыхтх.

(Тыкorr.).

(Тикорр.).

Ілошланілэхэм пандусхэр зэ-
ращагъепсыхэрэм имызакъоу
дгы 2015-рэ илъэсым ищылэ
мазэ кыыщублагъэу сэкъат-
ныгъэ зилэхэм апae «Социальнэ
такси» зыфилорэ кьулыкьум
илошлэн ригъэжъагъ. «АР-м
сэкъатныгъэ зилэхэу, кушъхьэ-
гъачэхэм арысхэм я Союз»
и Правление итхьаматэ игуа-
дзэу А. Ефимовам кьызэриуа-
гъэмкӀ, мы проектым игъэцукӀэн
зыпшъэ изылъхьажьыгъэр «Мье-
къопӀе такси» ары. «Социальнэ
таксим» икьулыкьу узэрэтеошт
номеры: **55-77-88-рэ** ыкли зэ-
хэымыхьэрэм апae номерэу
8-961-829-97-60-рэ.

«Социальнэ таксим» лoф шы-
зышэнэу кьеуцoнлэгьэхэ во-
дительхэм хэушхэафыкыгьгэ
ухазырыныгьгэ аклугь. Ахэм
казазыр кьазылэклахьэклэ са-
кьыныгьгэшхо кьызыхагьафэзэ,
сэкьатныгьгэ зилэхэм яфэлo-
фашлэхэр афагьэцклэх. Машин-
нэу мыхэм афыхахыгьгэхэр гүлэ-
тыплэу, хьоо-пшаоу шытых. Сэ-
кьатныгьгэ зилэ цыфхэу так-
сим кьеджагьэхэм игьэклоты-
гьэу машинэм ышьо, ар зыфэдэр.

номерэу пылъхэр ыкӀи уахътэу
къызыщылухъащтыр арало.

Анахьу мыц дэжым кы-
хгъэщыгъэн фаер социальнэ
таксимклэ зеклорэ цыфхуэ сэ-
кьатныгъэ зилэхэм уасэмклэ
фэгъэклотэнхэр зэралэхэр ары.

«Социальнэ таксим» ифэло-
фашлэхэр кушъхьэгъачьэм арыс-
хэм анэмькIэу сэкъатныгъэ
зилэхэу нэмькI категориехэм
къахиубытэхэрэмI къызыфагъэ-
федэн альэкIышт. Ахэм аха-
хьэх пенсionерхэр ыкли со-
циальнэу мыухъумэгъэ купым
хэхьэрэ цIыфхэр.

ТКЪОШ РЕСПУБЛИКЭМ

Урысыбзэм, лъэпкъыбзэхэм я Ильэс

Тызыхэт ильэсыр литературэм и Ильэсэу Владимир Путиным иунашъоклэ тикъэралыгъо щагъэнэфагъ.

Ащ диштэу ткъош Къэрэщэ-Щэрджэс Республикэм 2015-рэ ильэсыр урысыбзэмрэ ныдэльфыбзэхэмрэ я Ильэсынэу республикэм и Лышхъэу Темрезов Рэщиди кыыхыгъ.

Щылэ мазэм адыгэ республикышым ялъэпкъ гъэзетхэр кыдэзыгъэкыхэрэ журналистхэр Мыекъуапэ зыщызэлэкхэм, Къэрэщэ-Щэрджэс Республикэм кыщыдэкырэ лъэпкъ гъэзетэу «Черкес хэку» зыфиорэм иредактор шъхалэу Тхэгъэпсэу Уцужыкыо апэрэу а къэбарыр кытлгыгъэлэсыгъагъ. Нэужым лъэпкъыбзэхэм я Ильэс зэрэклошттым фэгъэхыгъэ унашъо республикэм щаштагъ. Республикэм и Лышхъэ кыыхыгъэунэфыкыгъагъ лъэпкъыбзэхэр зыми зэрэфэмидэхэм ыкйи зэрэбайхэм такыпкырыкыизэ ахэр кызырээзетдгъэнэнхэ тлъэкыштыр. «Лъэпкъ литературэм хэхъгъэ произведениехэу лъэпкъ тхаклохэм атыгъэхэр ныбжьыкы-

хэм абзэ зэрагъэшлэнымкыкы гъэсэгъэнхэмкыкы щысэтэхыплэ хуштых», — кылуагъ Темрезов Рэщиди.

Ильэсыр оклофэккы кылэцыйкыкы апае кыдагъэкырэ журналхэм апэуагъэхъанэу сомэ мин 300 республикэ фондым къафитлупшыщт. Ахэм ныдэльфыбзэккы тхыгъэ усэхэр, лотэжыхэр, къэбар зэфэшхъафхэр нахыбзэу къащыхаурыхэм, сабийхэр ашлогъэшлэгъонэу еджэщтых. Джащ фэдэу урысыбзэккы тхыгъэу кылэцыйкыкы апае журнал кыдагъэккы рагъэжэщт.

Урысыбзэри лъэпкъыбзэхэри нахъ дэгъоу еджакохэм зэрагъэшлэнхэу ахэр языгъэхырэ кылэегъэджи 100-мэ яшлэныгъэхэм ахагъэхъонэу курсхэм ащырагъэджэщтых. Тхаклохэм ыкйи усакохэм якъэлэмыпэ кыпыкыхэрэр нахыбзэу гъэзетхэм, журналхэм къащыхаурыхтых, тхэныр езыгъэжэгъа-кыкы аналэ атырагъэтыщт.

Лъэпкъыбзэмрэ урысыбзэмрэ мэхъанэу аратырэм хэгъэхъогъэным фэшл ильэсыр екыфэккы анахъ проект дэгъу кыыххэу зыгъэцэккыжырэ журналистым республикэм и Лышхъэ иахъщэ шлухъафтын фагъэшшошэщт. Ащ даклоу, лъэпкъыбзэхэр мыккыдыжынынхэм ренэу лот дэзышлэрэ цыфхэу лъэпкъ гъэзетхэм ащылажэхэрэм аратырэ гонорарым афыхагъэхъошт, ар ахэм яфэшшошэ шыпкъэу ыкйи кылэжыгъэу алытагъ.

Лотхъабзэу зэхащэщтхэр эккы литературэм и Ильэсэу тызхэтым диштэхэу агъэпсыштых.

Республикэм ильэпкъ театрэхэм пьесэхэр адыгабзэккы къащагъэлэгъоштых, тхыльеджаплэхэм лъэпкъ тхаклохэм афэгъэхыгъэ зэхахъэхэр ащызэхащэщтых, сценэхэм лъэпкъ ордэхэр ащыжынынчыштых.

(Тикорр.).

Мэфэккыхэр тищыкылагъэхэ?

УФ-м лотшлэнымкыкы и Министерствэ мэфэккы мафэхэу ильэсым кыыхафэхэрэр нахъ маккы шыгъэнхэ фаеу шалытэ. Зигугъу къашырэр советскэ шлэныгъэм и Маф, промышленность псынклэм илофышлэхэм я Маф, кылэегъаджэм и Маф, автомобильнэ транспортым и Маф, советскэ милицием и Маф, мэкхумэщ хызмэтым и Маф зыфэллоштыр ыкйи мыхэм афэдэхэр арых. Ащ кырагъэкырэп мы лэныкыкыхэм ялофышлэхэм сэнэхъат мэфэккы ямылэжынынэу.

Мы мэфэккыхэр непэ нэмыкыу мэфэпчыым щыгъэнэфагъэх, ащыщхэр зыщыхагъэунэфыкыштыгъэ мафэр зэблэхуыгъэ хуыгъэ. Гушылэм пае, милицием и Мафэ зыщыхагъэунэфыкыштыгъэр къэнэжыгъэ, ау ар «УФ-м хэгъэу кылоцкы лотшлэнымкыкы икыулыкыуэхэм ялофышлэхэм я Мафэ» хуыгъэ. Джащ фэдэу ыпэккы хэутынэм и Мафэ жъоныгуакулэм и 5-м хагъэунэфыкыштыгъэ, джы Урысыем икыбарлгыгъэлэс амалхэм ялофышлэхэм я Мафэу щылэ мазэм и 13-р агъэнэфагъ. Адрэ мэфэккыу кыыхагъэщыгъэхэми ащ фэдэ зэхъокыныгъэхэр афэхуыгъэх. Арэу щытми, ыпэккы зэрэщытыгъэу мы мафэхэри мэфэпчыым кыхэнагъэх. Ащ фэшл а мэфэккыхэр тлуритлоу ащ щымыгъэнэфагъэнхэу, мэфэккыхэмрэ шлэж мафэхэмрэ афэгъэхыгъэу унашъо СССР-м и Апшэрэ Совет и Президиум 1980-рэ ильэсым ышыгъагъэм зэхъокыныгъэхэр фэшлгыгъэнхэ фаеу лотшлэнымкыкы Министерствэм ылытагъ. Ар кышчело УФ-м и Президент иунашъо ипроктэу агъэхъазырыгъэми.

Пстэумкыи сэнэхъат мэфэккыу

64-рэ непэ Урысыем щыхагъэунэфыкы, къэралыгъо мэфэккыкыкы аллытагъэхэу, зыгъэпсэфыгъо мафэу агъэнэфагъэхэр 21-рэ мэхъух. Непэ цыфхэм мэфэккы мафэхэм еплъыккыу афырылэр зэтэкы хуыгъэ, зыгъэпсэфыгъо мафэу агъэнэфагъэхэм адэзымыгъаштэхэрэри, ильэсыр мэфэккыкыкы агъакоу зылытэхэрэри щылэхэ хуыгъэ. Мэфэккыхэм еплъыккыу афырылэр зэдгъашлэм тшлоигъоу нэбгырэ зауламэ зызафэтэгъазэм, мары джэуапэу къатыжыгъэхэр:

Д. Мурат, Мыекъуапэ щэпсэу, предприниматель:

— Мэфэккыхэр зыгъэпсэфыгъоу агъэнэфагъэ нахъ мышлэми, ильэсым кыыхафэрэр сэ сшхъэккы башэу сэллытэ. Си-лотшлэнкыкы ащ иягъэ кысэккы, сыда плэмэ кыулыкыу зэфэшхъафхэм языгъэпсэфыгъоу зыхуыкы гухэлэу уилэхэр пхырыщыгуаеахэ мэхъу. Сэ си-закъоп ащ фэдэ еплъыккы фызилэр. Ильэсыккы кыыхагъум каникулэу къаугупшысыгъэм хъаулыеу уахътэр егъакоу нахъ, зы фэдэ кыыхырэп.

Хъ. Анзор, Мыекъуапэ щэпсэу, студент:

— Мэфэккыхэу, зыгъэпсэ-

фыгъо мафэу агъэнэфагъэхэр сыгу рехыых ыкйи хэсэгъэунэфыкых. Шыпкъэу плоттмэ, нэмыкы мэфэккы мафэхэр щылэхэми сшлагъэп джынэс.

М. Саниет, Мыекъуапэ щэпсэу, бысымгуаш:

— Мэфэккы мыухыжыым зи фэдэ хэлэу слытэрэп, анахъэу каникулхэр ары. Цыфхэм лэжыапккыу къаратыгъэр хагъэ-кыдэжыш, нэужым чыфэхэм ахэхъэх. Зилэжыапккы инхэр ары ахэр зыфагъэнэфагъэхэр.

Н. Аслан, пенсионер:

— Мэфэккы мыухыжыу агъэнэфагъэм дезгъаштэрэп. Ауштэу къэралыгъом иэкономикэ хэхъоныгъэ ышлыщт. Цыфхэм мэфэккы зафэлшыккы ар иушхъагъоу етлупшыгъэу ешъонхэр къахэккыштых, уахътэр фэдэ хэмылэу зыгъэккыштых, етланэ бзэджэшлагъэхэр зезыхъанхэри... Ащ кыкылырэп мэфэккыхэр щымылэжынынхэу, ау мэфитлупшы цыфхэм загъэпсэфымы икыунба, мэфипшыр сыдым щыща?

Хъ. Разыет, медицинэм илофышл:

Непэ щылэныгъэр кыин, тхымыккыгуабэ, мыхъуныбэ дунаим техуыгъэ, мэфэккы мафэхэр арых нылэп къэзыгъэккыраккырэп. Арыш, ахэр тищылэныгъэ хэтынхэ фае. Ау каникул псау амышлэхэу, мэфэ зытлупшырэ цыфхэм ар хагъэунэфыкыкы икыуштэу сэ сепллы.

Шыпкъэ, мэфэккы мафэхэм фэдэ хэлэу цыфым зыгъэпсэфымы, ипсауныгъэккы шуагъэ кызырэфэхыштым лот хэлэп, ау, гухэккыми, нахыбзэм ежхэм ямысагъэккы мэфэккыхэр зэрар афэхъух. Зыгъэпсэфыккы зэдгъашлэмэ, мэфэккыхэми тащыгушлукышты.

ХЪУТ Нэфсэт.

Тхыамафэм ихуыгъэ-шлагъэхэр

Адыгэ Республикэм хэгъэу кылоцкы лотшлэнымкыкы и Министерствэ кызырритырэмкыкы, мэзаем и 9-м кышчегъэжыагъэу и 15-м нэс республикэм бзэджэшлэгъэ 98-рэ щызэрахъагъ. Ахэр: машинэр рафыжыагъэу 3, гъэпцлагъэ зыхэлэ бзэджэшлэгъэ 13, тыгуагъэхэу 46-рэ, нэмыкыхэри. Экономикэм ылыэныкыкыкы хэбзэгъэуцугъэр гъогогъу 15-рэ аукыуагъэу хэбзэгъэуцугъэр кыулыкыуэхэм кыыхагъэщыгъ. Бзэджэшлагъэ зезыхъэгъэ нэбгырэ 89-рэ агъэуныфыгъ, зэхафын алъэкыгъэр процент 80-м кылахъэ.

Джащ фэдэу блэкыгъэ тхыамафэм Адыгеим игъогухэм хуыгъэ-шлагъэ 8 кыатехуыагъ. Ахэм нэбгыри 3 ахэккыдагъ, нэбгыри 9-мэ шъобжхэр атешагъэхэ хуыгъэ. Ешъуагъэу рулым кырысхэу водитель 64-рэ къаубытыгъ. Гъогуреккыным ишапхэхэр гъогогъу 3067-рэ аукыуагъ.

Блэкыгъэ ильэсым, шэклогъум и 16-м, кыалэу Мыекъуапэ иурамхэм ащыщ кытэхуыгъэгъэ хуыгъэ-шлагъэм ильэс 22-рэ зыныбжэ бзылфыгъэ ныбжьыкырэ хэккыдагъ. Мыщ епхыгъэу УФ-м хэгъэу кылоцкы лотшлэнымкыкы и Министерствэ иотделэу Мыекъуапэ щылэм иследственнэ подразделение уголовнэ лот кызылэуыхыгъ. Ар зэхафызэ полицием икыулыкыушлэхэм зэрагъэунэфыгъэмкыкы, лъэсрыккы тезыуыгъэ машинэм ируль кырысыгъэр ильэс 24-рэ зыныбжэ кылэакулэу Кошкыблэ районым ит къуаджэу Еджэркыуае щыпсэурэр ары, ыпэккы ар хъапсым члэсыгъ. Пшъэдэккыжэ ымыхыным пае ащ зыгъэбылгыжыгъ. Ащ кыыхэккыкыкы федеральнэ розыскым ратыгъ. Хуыгъэ-шлагъэр зыпкъ кыкылыгъэр зыдэщылэр гъэунэфыгъэным пае мээзэ заулам кыкылоцкы уголовнэ лыхъоным икыулыкыушлэхэм оперативнэ лотшлэныбзэхэр рагъэккыкыгъэх. Тлэку тешлагъэу тикъэлэ шъхалэ ипсэулэ горэм бзэджашлэм зыщыгъэбылгынын ылыэккыштыгъэу хэбзэгъэуцугъэу мафэхэм къэбар кыалэккыхъагъ. Ар ауплэакулэу, пчэдыжыым жъэу ар къаубытыгъ. Бзэджашлэхэр охътэ гъэнэфагъэм зыщылыгыхэрэм джы ар члэс, лотыр зэхафы.

2014-рэ ильэсым бжыхъэм УФ-м хэгъэу кылоцкы лотшлэнымкыкы и Министерствэ иотделэу Мыекъуапэ щылэм идежурнэ часть тикъэлэ шъхалэ щыпсэурэ кылэ ныбжьыкыкы зыкыфигъэзагъ. Ащ ылыэныкыкыкы бзэджэшлагъэ зэрэзэрахъагъэм хэбзэгъэуцугъэу щигъэгъозагъэх.

Ащ кызырритырэмкыкы, кылэцыйкыкы унэм щаплугъ, нэужым сэнэхъат зэфэшхъафхэр зыщызэрагъэгъотырэ лицем члэхъагъ. Инэлосэ кылэу, мы кылэцыйкыкы унэ дэдэм щаплугъэм ащ щылуакулэ. Зянэ-зятэ зымылэжыхэм псэулэ зэрагъэгъотыным пае къэралыгъом ахъщэ кызырритырэп ыкйи ибанковскэ счет ар зэриллын фаер кылэ нахыжыым кылотагъ. Ар кырыхынымкыкы ятлонэрэм лэпылэгъу кыфэхъунау кыгъэгъугъагъ. Нэужым кылэ нахыкыкы ипаспорт кызыфигъэфедэ, тхэлэп нэпцыхэр бзэджашлэм ыгъэхъазырыгъэх, ахэр кызыфигъэфедэхэзэ, счетым илыгъэ сомэ мин 600-р кырыхыгъ. Ау ар зыем ритыжыгъэп, ежэ зэрэфаеу ыгъэфедэагъ, ахъщэшхо зыосэ автомобилыр зыфигъэжыгъ. Гъэпцлагъэ зыхэлэ а бзэджэшлагъэу зэрахъагъэм пае следственнэ кыулыкыуэхэм уголовнэ лот кызылэуыхыагъ. Ар зэхафызэ, хэбзэгъэуцугъэр зыукыуагъэу зэгугъафэщыгъэхэм лажъэ зэрилэр агъэуныфыгъ, ар зыдэщылэр оперативникхэм кыыхагъэщыгъ ыкйи къаубытыгъ.

Гъэпцлагъэ зыхэлэ бзэджэшлагъэ зезыхъагъэм илот Мыекъопэ кылэ хыкумым ылуагъ ыкйи ильэси 2,8-рэ хъапс тырилхъагъ.

Ильэс 53-рэ зыныбжэ хуулыфыгъэу Шэуджэн районым щыщым ылыэныкыкыкы УФ-м хэгъэу кылоцкы лотшлэнымкыкы и Министерствэ имежмуниципальнэ отделэу «Кошехабльский» зыфилорым иследственнэ подразделение уголовнэ лот кызылэуыхыгъ. Оперативникхэм пэшлорыгъэш лотшлэныбзэхэр рагъэккыкыхэзэ, мы хуулыфыгъэм иунэ наркотикхэр щылыгъэхэу къэбар кыалэккыхъагъ. Псэулэр кыалыхъуэ ар зыщыгъэбылгыштыгъэ чыплэри кыыхагъэщыгъ. Эксперт-криминалистхэм зэрагъэунэфыгъэмкыкы, наркотикыр кылэ грамми 100 хуштыгъэ. Хуулыфыгъэм кызырритырэмкыкы, наркотикхэм бэшлагъэу апыщыгъ, ыгъэбылгыштыгъэр ежэ ышхъэккы ыгъэ-федэн гухэлэ илагъ.

Къамылапщэхэм яа I-рэ фестиваль ипэгъокI

Тэхъутэмыкъое ыкIи Теуцожь районхэм якъамылапщэхэр (1931 – 2015-рэ ильэсхэр)

Къоджэшэо Бирам — Пэнэхэс
(1931)

Къэзэнч Пэдисрэ чылэдэс лыжъхэмрэ
(1938)

КIэлэбый Хъасан — Нэтыхъуай я XX-рэ
лэшIэгъум ия 50 — 60-рэ ильэсхэр.

Лъэцэрыкъо Ким — Псэйтыку
(1985)

КIыргъ Юр — Тэхъутэмыкъуай
(1989)

ШъэуапцIэкъо Адам —
Тэхъутэмыкъуай (1987)

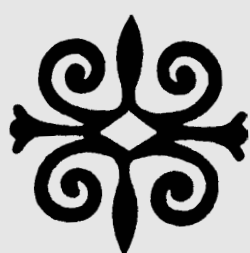

Пчыхъалыкъо Мэдин — Козэт
(1987)

Абыдэ Хъис — Адыгэкъал
(2009)

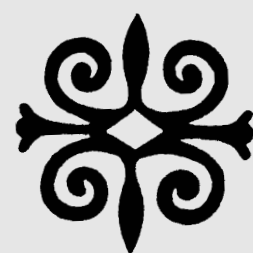
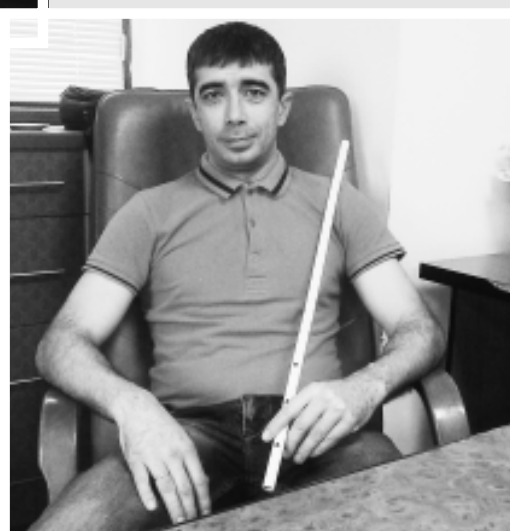
Чэтэжъ Аслъан —
Тэхъутэмыкъуай (2015)

Хъэрэхъу Мурат —
Щынджый (1999)

КIыкI Хъазрэт —
Нэшъукъуай (2015)

Шъуфэсакъмэ, шъуилэжъапкIэ къыщагъэкIэщтэп

Тикъэралыгъо санкциеу къыфагъэуцугъэхэм апкъ къикIэу экономикэмкIэ хэхъоныгъэу тшыщтыгъэхэм къащыклагъ. Бизнесмен инхэми, предпринимательхэми, унэ хызымэт зэхэзыщагъэхэми ар къанэсыгъ. Ахэм зилофшлэпIэ зэфэзышыжъхэрэри, зэфимышыжъыми, цыфхэу Iоф зэригъашIэхэрэм япчъагъэ къыщызгъакиэхэрэри ахэтых.

ЗэкIэм анахъ къин хэфагъэхэр лэжъэкIо къызэрыкIохэр арых. Кризисыр зыщэмилэми ахэм «Угу римыхъмэ слорэр — IукIыжъыр» ары къараIоштыгъэр. Джы зи къарамыIуахэу ильэс пчъагъэрэ Iоф зышIэгъэ цыфхэр IофшлэпIэм къыIуагъэкIыхэу рагъэжъагъ...

Хэтэ лэжъакIор илофышIэ Iузымыгъэтын фитыр? Iуагъэкинэу аIуагъэмэ, ежъым сьдэуштэу зыкIуухъумэжышIта? Мыхэм ыкIи нэмыкI упчIэхэм яджэуапхэм уалыхъужьын имыщыкIагъэу Урысые Федерацием IофшIэнымкIэ и Кодекс итых. Кодексыр зыми ыукъон фитэп, ащ IофшIэнымкIэ цыфым иIэ фитыныгъэхэр къеухъумэх.

ТхылъыпIэм темытхагъэр хабзэба?

Шъугу къэдгъэкIыжъын IофшIэным сыдигъуи лъэныкъуитIу зэрэхэщагъэр — IофшIакломрэ Iофыр къезытырэ цыфымрэ. Хэти IофшIэныр римыгъажъэзэ, Iоф зыфишIэшт цыфым зэзэгъыныгъэ (трудовой договор) дишын фае. Зэзэгъыныгъэ тхылъым бгъуитIури кIэтхэжъы, ащ ратхэгъэ пстэури агъэцэ-кIэнэу пшъэрылхэр зыфашIыжъы. Ахэр

цыфым Iофэу ышIэщтым, лэжъапкIэу къыратыщтым, зызигъэпсэфышт мафэхэм, ахъщэ тедзэ къыфашIыштмэ, нэмыкI лъэныкъохэми афэгъэхьыгъэх. Арышъ, зэзэгъыныгъэ тхылъыр зэхэбгъэуцэ хъумэ, гъэнэфагъэу лэжъапкIэу къэпхышIтыри, Iофэу пшIэщтыри ратхэнхэу щыт. IофшIаклохэр зыштэрэ цыфым тхылъым шIокI имылэу иптхэн фаехэр ешIэх, ахэр зэкIэ Урысые Федерацием IофшIэнымкIэ и Кодекс къыделъытэх (ст. 57, ч 5). Iоф зыфашIэхэрэм ахэмкIэ уезэгъыгъахэу щытышъ, ежъ-ежъырэу ахэр зэблихъунхэ фитэп. Ау узэриштагъэм нэмыкI зэзэгъыныгъэ тхылъым имытхагъэмэ, IофшIаплэм укыIуигъэкинэу зилокIэ, IофшIэн Кодексым къызэрилоу, зэзэгъыныгъэ тхылъыр икIэрыкIэу зэхигъэу-цожьынэу, тхъаусыхэ тхылъ фэптхын фае.

Тилъэхъан пащэхэр зэзэгъыныгъэ тхылъым «хэлэзыхъажьынхэшъ», лэжъапкIэу къыуатырэр нахъ макIэ ашIын алъэкIышт. Ау ащ фэдэ фитыныгъэ ахэм ялэп. Экономикэр хэгъэгум къызэрэщелыхырэр IофшIэнымкIэ Кодексыр рызэщыбгъэкъонэу IаубытыпIэ хъурэп. Хабзэхэм апымылхэу, зэрэфаеу зекIорэ пащэхэр IофшIэнымкIэ

къэралыгъо инспекциехэмрэ хыкумым илофышIэхэмрэ псынкIэу ячIыпIэ рагъэуцожьых.

Зэзэгъыныгъэхэр уукъонхэу щытхэп

IофшIэнымкIэ Кодексэу тыхэгъэгущагъэфедэрэм ия 72-рэ статья къыщелэ Iоф зэригъэшIэрэ цыфхэм адишыгъэ зэзэгъыныгъэ тхылъхэм пащэм зэхьокIыныгъэхэр афишIыхэ шIоигъомэ, илофшIаклохэм мы IофыгъомкIэ макъэ зэраригъэлун фаер. Къэбарыр жэкIэ арило къодыекIэ икIурэп, тхыгъэу ари-тын фае. ЛъэныкъуитIури зыкIэтхэжъыгъэ тхылъыр ахэмкIэ хабзэ мэхъу, хабзэр хэти ыгъэцэклэнэу щыт, зыукъорэр агъэпщынэшт. Ахэр зэкIэ умышIэхэмэ, IофшIэным укыIуагъэкинэури къин къафэхъуштэп.

IофшIаплэр зыем зэзэгъыныгъэ тхылъым итхагъэхэр ежъ-ежъырэу зэблихъунхэу зыфитыр илофшIаплэ зэбгырызжыгъэмэ, Iофэу агъэцэклэщтыгъэм къыщигъэклагъэмэ, технологическэ базэу илагъэр зэхьокIыгъэмэ ары. Арэуштэу хъугъэми IофшIаплом ипшъэрылхэми, илэжъапкIэ зэблихъунхэу щытэп, ар IофшIэнымкIэ Кодексым итхагъ, я 74-рэ статья иапэрэ Iахъ къыщелэ. Джащ фэдэу зэзэгъыныгъэу зэдашыгъэри аукъонэу щытэп.

Пащэм ыгъэцэклэн фаехэр

Цыфыр IофшIаплэ зыштагъэм зэзэгъыныгъэ тхылъыр икIэрыкIэу ытхыжъынэу фаемэ, УФ-м IофшIэнымкIэ и Кодекс ия 74-рэ статья къыщилорэ шапхъэхэр къыдилъытэнхэ фае. Ахэм ахэхъэх мээитIукIэ нахъ пасэу зэзэгъыныгъэ тхылъым зэхьокIыныгъэхэр зэрэфишIышIхэр зэрытхэгъэ тхылъ илофшIакло Iэкигъэхъаныр;

УнэшъуакIэу къыфагъэуцугъэхэм цыфыр къамызэгъыгъэмэ, ащ ипсауныгъэ изытет диштэу нэмыкI IофшIэн зэрэритыштыр;

Iофэу ыгъэцэклэщтыгъэм фэдэ щымылэмэ, нэмыкI Iоф къызэрэритыштыр

ыкIи лэжъапкIэу къыхъырэр нахъ макIэ зэришIыштыр фитхынышъ, зэрэщигъэгъо-зэщтыр.

Ыгъэцэклэщтыгъэ Iофым фэдэ щымылэмэ ыкIи нэмыкI Iофэу къыпагъохыгъэм фэмыемэ (емызэгъыгъэмэ), зэзэгъыныгъэ тхылъэу IофшIаплэ къезытыгъэм дишIыгъагъэм кIуачIэ имылэжъэу мэхъушъ, цыфыр IофшIаплэм къылокIыжъы. ТхьамэфитIум къыкIоцI къылэжъышъуштыгъэ лэжъапкIэм фэдиз къыIумыкIыжъызэ ащ къыратыжъы. Ар къызщилорэ унашъор Урысые Федерацием IофшIэнымкIэ и Кодекс ия 178-рэ статья ия 3-рэ Iахъ ия 7-рэ абзац ит.

КъызэрэбдзекIуагъэхэр пшIомытэрэмэ...

Цыфыр IофшIаплэм Iуагъэкинэу зыхъукIэ, ежъымрэ IофшIаплэм зыштэгъагъэмрэ зэгурымыIохэу бэрэ къыхэкIы. Мыщ дэжъми IофымкIэ хыкумым зыфэбгъазэмэ нахъышIу ыкIи нахъ тэрэз. Узэхэзымыхырэ пащэм лыягъэ епIоным, ежъыми уимыфэшъуашэхэр къыуиложъынхэм ыпэу Iофыр хыкумым зэхифымэ, пащэм зэзэгъыныгъэу цыфым дишIыгъэм зэхьокIыныгъэу фишIыгъэхэр къызыхэкIыгъэхэр къыгъэшъыпкъэжъынхэу хъушт. Ахэр ихъызмэтшIаплэ зэрэзэбгырызыжъырэм е оборудованиер кIэу зэригъэгъотыгъэхэу, IофшIаплом ыгъэфедэшъунхэу зэрэщымытым епхыгъэнхэ фае. Ежъым илофшIаплэ сьд къыщыхъугъэми, цыфым илэжъапкIэ ар къынэсынэу щытэп. Арышъ, иахъщэ къыщагъэклагъэми, ар зэрэмытэрэзымкIэ хыкумым унашъо ышIышт. Мы Iофыгъом фэгъэхьыгъэу Урысые Федерацием и Апшъэрэ Хыкум унашъо ыштагъэу щыт.

IофшIэнымкIэ къэралыгъо инспекциехэм зафэбгъазэмэ узыгъэгумэкIырэ упчIэхэм яджэуапхэр къыпфалотэщтых.

Зэзэгъыныгъэ тхылъым кIэмытхагъэу цыфыр IофшIаплэм къыIуагъэкигъэмэ, тэрэзэу зэрэзеклон фаери IофшIэнымкIэ Кодексым къыделъытэ.

(Тикорр.).

ТХЫЛЪЕДЖЭМ ИШЮШ-ЕПЛЪЫКИ

СыгукIэ сыригъус

ЩыI цыфхэр нэлъасэ узафэхъукIэ узIэпащэу, укыагъэбаеу, уасэ афэпшIэу. Джащ фэдэмэ ащыщ профессорэу **Къэзэнэ Хьамзэт**. ЗэрэшIэныгъэлэжъыр къыгъэшъыпкъэжъэу гъэшIэгъонэу уигъэдэлон елъэкIы, узэригъэдэлун икIун шIэныгъэрэ зэхэшыкI хъарзынэщрэ илэх. Игупшысэхэмрэ зэхэфыкIэ гулътэу Iэкилэнымрэ шIогъэшIэгъонэу икIэлэмыпэ къычIэкIыгъэ тхыгъэхэм сьджэ. Ахэм ащыщ бэмышIэу Германием къыщыдэкIыгъэ IофшIагъэу «Размышления дилетанта» зыфиIорэр.

Тилъэхъан анахъ гумэкIыгъоу, зэрэдунаеу ащ щышIэу, тэ тыхэгъэгукIи анахъ зэхэфыгъаеу ыкIи зэшIохыгъаеу щыт терроризмэр ары зыфэгъэхьыгъэр. Ар къызэхэкIырэм, зэшIохыкIэу къыфагъотырэм, еплъыкIэу политикхэм фырялэм, ежъ ышъхъэкIэ ащ зэрэпIырым игъэкIотыгъэу Хьамзэт къатегушIылэ. Зэхэфын ыкIи зэфэхьысыжъ гъэшIэгъонхэр ешIых, мэхъанэшхо зилэ упчIэхэр егъэуцух, джэуап псыхъагъэхэри, щысэхэр къыхъызэ къаретыжъых. Сигупшысэхэр сэ сшъхъэ къырихызэ къытхыгъэм фэдэу, сыгу къыгушIыкIэу тхыгъэ IофшIагъэр. Къэзанэм десэгъаштэ терроризмэм уебэнынышъ, ар зэшIопкIыным пае ащ икIежъапIэ ыкIи купкIэу илэм апэ дэгъоу зэщыбгъэгъо-зэн, етIанэ ахэм уакъыпкъырыкIызэ упэшIуеклон фаеу зэриIорэм. Зым нахы зым нахъ уиумэхъэу тикъэтынхэм къаIорэ къежъапIэхэм узэмызэгъын Iофыгъохэр мымакIэу къызэрахафэрэр къегъэлъагъо, щысэхэмкIи къызэхефы. Ар зы.

АдрэмкIэ, Кавказым ис лъэпкъхэр зэкIэ зэдырагъэхъэу терроризмэмкIэ зыгъэмысэхэрэр щыIэх. Ащи авторыр ебгъукIорэп. А еплъыкIэу щысэхэмкIэ еумысы. Аужырэ лъэхъаным ислъам диныр зылэжъхэрэр террористхэу, ар ислъам диным епхыгъэу къызэрагъэ-лъагъорэми лъапсэ зэримыIэр КъурIаным исури 114-рэ зэридзэкIмэ къы-зэхифыжъызэ Хьамзэт къетхы. Сэ сшъхъэкIэ адыгабзэкIи урысыбзэкIи КъурIаным седжагъ. Лъэшэу гурыло-гъуаеу тхыгъэми, зыгорэ хэсэшIыкIэу зысщэхъужъы. Ау Къэзанэм зэхэфын куоу ышIыгъэхэм, сурэу зэридзэкIыгъэхэм инэу сагъэгупшысагъ, бэмэ сачигъэгъозагъ. Терроризмэмрэ ислъамымрэ ямызакъоу тхылъым «тимышIу цыф лъэпкъхэм», мигрантхэм, бзылфыгъэм щыIэныгъэм чыпIэу шаубы-тырэм ыкIи ащ анэмыкIхэм еплъыкIэхэу афырилэм ехылаIагъэу дэтыр макIэп. Ахэр зэкIэ гупшысэу ахэлъхэмкIэ узIэпащэу, бзэ упкIэпкIыгъэ гурыло-гъошIу хьалэмэткIэ тхыгъэх. Къэзанэм материалыбэмэ Iоф адишIагъ. Еджэрэм ыгъэшIэгъонрэ зэгупшысэнрэ къыхихынэу сэлъытэ. Хьамзэт «уплэхъупхъ» есэлэ. Мыщ фэдэ IофшIагъэм уасэу тефэрэр фашIынэу, къыхэгъэ-щыгъэн фаеу сэлъытэ.

ПШЫЖЪ Мос.

Пшызэ шъольыр мэкъу-мэщымкIэ изаслуженнэ IофышI, совхоз-заводэу «Элитым» игенеральнэ директорыгъ, плIэгъогъоу орденхэр къыратыгъ.

ТыгъуакIор къаубытыгъ

БлэкIыгъэ бжыхъэм Мыекъуапэ дэт псэупи 8-мэ ятыгъуагъэхэу АР-м хэгъэгукIоцI IофхэмкIэ и Министерствэ макъэ къырагъэлугъ. Унэм ит пкъыгъохэр, былымхэр цыфхэм ашIуатыгъугъэх. Ахэм анэмыкIэу зэ унэм дышъэм хэшIыкIыгъэ хьапщыпхэмрэ ахъщэмрэ рахыгъэх. БзэджэшIагъэхэм нэшанэу ялэмкIэ тыгъуакIор зы нэбгырэу полицием икIулыкъушIэхэм агъэунэфыгъ. Ащ епхыгъэу уголовнэ Iоф къызэIуахыгъ.

ХэбзэухъумакIохэм оперативнэ Iофтхъабзэр рагъэкIокIызэ, ыпэкIэ тыгъуагъэу пчъагъэрэ къаубытыгъэ хъулыфыгъэм аналэ тырадзагъ, ащ лъыпллэхэу рагъэжъагъ. Зэрегупшысагъэхэу Iофыр къычIэкIыгъ, Мыекъуапэ щыпсэурэ хъулыфыгъэр бзэджэшIагъэхэр зэрэзэрихъагъэхэм еуцоллэжъыгъ.

Къэлэ хыкумым унашъоу ышIыгъэм диштэу бзэджашIэм пшъэдэкIыжъэу ильэси 3 хьапс тырилъхъагъ.

УплъэкIунхэр макIох

Урысыем хэгъэгукIоцI IофхэмкIэ и Министерствэ иотделэу Мыекъуапэ щыIэм экономикэ щынэгъончъэнымкIэ ыкIи ахъщэ къолъхъэ тын-Iыхыным пэшIуекIогъэнымкIэ и подразделение Мыекъуапэ дэт тучанхэр ыуплэкIугъэх.

Iофтхъабзэхэу зэхашагъэхэм ыкIи къэбарэу къалакIэхъагъэхэм яшIуагъэкIэ къалэм дэт тучан зауламэ DVD-диск нэпци 100-м ехъу къа-тырагъотагъ. Ахэр къыздикIыгъэхэр мы уахътэм агъэунэфы, уплэкIунхэр лъагъэкIуатэх.

(Тикорр.).

(Къызыкълэыкlorэр мэзаем и 17-м къыдэклыгъэ номерым ит).

Врач хъумэ зышлоигъор бэ хъугъэш, чыплэм пае цызэрэлых.

Андзаур къыуагъэр цыгъэ-зыегъуай. Ар алоу сэри зэхэсхыщтыг. Сигупцэнагъэ ылапэрищэкызэ, къызэрэсклэнэклагъэр сыгу къеуагъэми, ныбджэгъум сыхимыгъэукуомэ шлоигъоу къысфэгумэклэу къысщыхъуи, нэшлуклэ сепллыг. Ащ игушылэхэм къыздэхъун шымылэу къысцагъэхъугъэу гугъэ пклэнчъыр зыклоцырыгъэчэрэгъогъэ гушылэхэмклэ джэуап естыжыгъг.

— Ори ошлэба, Андзаур, зыгорэм къуалхъэ естыным силоф зэрэтемытыр, ау ащ фэдэ амал сятэ илэкли, ахъщэ къыситэу зыгорэм рысигъэтыщтэп.

Андзаур къысэплъ-къысэпллы, ынэ шуцлэхэр ыуцыргъухэзэ, ипклын умылэклыщт пкъэу пытэхэу игушылэхэр къычлысагъэ:

— Ащыгъум экзаменхэм зафэсэгъэхъазыры плоу пклэнчъу къин зэмыгъэлъэгъоу шъуиунэ гупсэфэу ис.

Андзаур иаужырэ гушылэхэр сшъхъэ икыщтыгъэхэп. Зэсложъэу хъуштыгъ: «Синибджэгъу къысылуагъэр сятэ есэрэлуи, шклэхъуж-мэлхэу тицагу дэтхэр ыцэнхэш, ахъщэ тлэклоу аклихъыр Андзаур естынэу серэлъэлу?» Ау къызэрэсфимыдэщтым сехъырэхъышэжырэпты, сфелощтыгъэп. Ары шъхъае, сшлэхъэкыуагъэ синибджэгъоу нэрэ-псэрэклэ гурыт еджаплэр къэзыухыгъэр апшэрэ еджаплэ члафи, сэ сыкъызэрэнагъэр. Джы сэ зэхэдз силэжыгъэп, сыгу рихъырэ сэнэхъатыр, врачыр, зэзгъэгъотын зысымылэклыщтыклэ, сьд фэдэми апшэрэ шлэныгъэ зыщызэзгъэгъотыщт еджаплэ сычлафэмэ сезэгъыштыгъ.

Ащ сегупшысэу чэщым плэм сыхэлъыгъ сшъхъэ къызеом: «Мэкъумэщ хъызмэтым ищыклэгъэ сэнэхъат зилэхэр къысцагъэхъазырхэр еджаплэу Краснодар дэтым сычлэрэхъа?» Ар сыгу къэзыгъэклыгъэр мэкъумэщ сэнэхъат зэзыгъэгъотымэ зышлоигъор маклэ зэрэхъугъэр ары. Къуалхъэ къыхамыхъахэми ащ члэхъан икъун агъотымэ езэгъынхэу къысщыхъугъ.

Сызэрегупшысагъэр тэрэзэу къысэклыгъ. Зыми къуалхъэ къысэт къысылуагъэп, экзаменхэр мыдэу стыгъэхэти, саштагъ. Илъэсиплэ сыщеджи, сыагрономэу зэрытхэгъэ дипломыр къысатыгъэу къуаджэм къэзгъэзэжыгъ. Ау сыда ало-рэр?.. Насыпынчъэм махъшэм тесыми, хъэр ецакъэу ары. Синибджэгъу Андзаур цылэныгъэм ижъуагъо улъылэсыныр мылэшлэхэу зэрилоштыгъэр сшлэш къэзыгъэхъун джыри сырихылагъ.

Демократхэу зызылпытэжхэрэм, хэгъэгум пэцэ шъхалэу илагъэхэр клэщакло фэхъухи, СССР хэгъэгущоштыгъэр зыщызэбгырагъэзыгъэ, Совет хабзэм шъумэ зыщыцагъэу, мэкъу-мэщым колхозхэр, совхозхэр кулэшъухэу илэхэу алуи ахэри зыщыцагъэзыегъэ уахътэм сытефагъ. Колхоз, совхозхэр шымылэжхэмэ, агрономхэр хэта зищылэгъэжхэр, лолшлэн симылэу къуаджэм сыкъыдэнагъ. Сикъоджэгъу, синибджэгъу Андзаури ар къехъулагъ. Зы илъэс нахъыбэрэ экономистэу колхозым лолф шимылагъэу ари лолшлэн имылэу къэнагъ. Ау насып зилэм телхын

плэклыщтэп. Инасып къыхыгъа, хъауми цылэныгъэм ижъуагъо лъылэсыным нахъ фэкъулауу къычлэклыгъа, сыдым къыхэклыми лолшлэн имылэу бэрэ къуаджэм дэсынэу хъугъэп. Джыри сызфехъопсэн фэдэ насыпыгъэ къыдэхъугъ.

Адыгэ хэкуштыгъэр «демократхэм» яшлуагъэклэ республикэ зэхъум къызыдихыгъэу министерствэхэр тилэхэ хъугъэх. Экономикэмрэ финан-хэмрэклэ министерствэм лолф цилэнэу Андзаур аштагъ, «Унэ фыжыым» члэфагъ. Ныбджэгъум шуу къыдэхъумэ уигопэнба, къуаджэм къызэклом зылузгъэклагъ.

— Къыбдэхъугъэ насыпыгъэм пае, синибджэгъу, сыпфэгущо, — слуи лаллэ есцэклыгъ. Зэ-

сипэси псэогъу къызэрэсфэхъугъэмклэ сыгушлон зэрэфаер, сыгу фэмыклоу зэхезгъэхымэ къысылон ылэклыщтыр: «Зыгорэм лалэ фэлшыным ыпэклэ о зэплъыж». Къысылони сфэшъошэ шъыпкъ.

Андзаур къыдэхъухэрэм зэрэдахъыхырэ, ахэм арыгушхоу ылэ зэрэдыгъэзыерэм гу лъыстагъ.

Сятэ ылоу зэхэсхыщтыгъ: «Цыфыр зыфэдэр пшлэ пшл-игъомэ лэнатлэ ет». Ар зэрэ-шъыпкъэр сшлэш къэзыгъэхъухэрэ синибджэгъу Андзаур еслъэгъулэщтыгъэх. «Унэ фыжыым» лолф цилэ зэхъум зытетым нэмыкл хъугъэу мэлэличхэр ошъогум къехыхи дахы-ягъэу, ошъо къатиблымэ ашъхъагъ щэбыбэу къыцэхъоу

ПЭНЭШЪУ Сэфэр

Щылэныгъэм ижъуагъу

Рассказ

рэсигуапэр къэслонэу сыжэ къыхыщтэп. — Ау мыщ дэжыым зэсложыгъ: «Сэ сьд шыуу мы Тхъэм ыгу къызэрэсабгъэрэр?» Ащ изакъоп Андзаур сызфехъопсэнэу къыдэхъугъэхэр. Зэрэклэ нэутхэм, зэрэлъэгъупхъэм джы лолшлэнэу илэ хъугъэр, «Унэ фыжыым» лолф зэрэцишлэрэр къыхэхъожы, зыхлэхъухъан икъун илэти, сэ сшлэшылкэ тикъуаджэ анахъ пшъэшэ дахэу дэсыр, Блашэмэ япшъашъэу уай-уай Назрэт, клэлабэ зыфыреплэклыщтыгъэр къысцагъ. Сэри ащ сыфыреплэклыщтыгъ, ау егъашли сызэрэзэ-римыпэсыщтыр зыдэсшлэжыты, сыгу зэрэрихъырэр аужыпкъэм фыхэзгъэлпсышъуштыгъэп. Ау сэри ар сыгу зэрэрихъыштыгъэм паеу хэти къышлорэмшл, ары зытетыгъэ шъыпкъэр, ыпкъыкли ынэгукли хэлхыни хэлпхъани шымылэу зыфалорэм фэдэу зэдиштэу зэхэлъэу пкъы ищыгъэ зилэ пшъэшэ дэхэ дэдагъ Назрэт. Ащ благъэу екллэнэп сэ сипсэогъоу Зурет. Сшлодахэклэ, шуу слъэгъугъэклэ къэсцагъэп. Сыгу рихыштыгъэхэм сьд яушъхъагъуми зыкъысцагъэзые зэхъум сьд сшлэни, псэогъу симылэу сигъашлэм сыхэтштытэп ныла, къэсцагъ. Шъыпкъэ, «лэе зылуамылхъаж» зыфалохэрэм Зурет афэдэп. Пкъы зэхэхыгъэ дахэ зэримы-лэр мыхъумэ, ынэгуклэ лаеп. Ыкышъо фыжыбз, ынитлу ошъогу къаргъом ехышыр, иинагъэкли сэ къыздештэ. Ишэнкли къэсымыштэн джырэклэ еслъэгъулагъэп. Сыгу хэклын гушылэ ыжэ къыдэклыгъэу джырэклэ зэхэсхыгъэп, къызэрэсфыштыми зыгорэ елолэгъуай. Сыримыджагъоу къысцэхъу. «Сыда адэ ащ нахъэу о пфэмыгъотырэр?» зылони къэхъуш.

Нафэба, клалэхэм тишэн тэ тидагъо зыдэтэмышлэжъу анахъ пшъэшэ дахэм тылхы-лэбэныр. Зыдэсшлэжы сэ теплэу силэмклэ Зурет зыкъы-

псэуштыгъ. Къуаджэм къызы-клорэм садэжэ зыкъыригъэхыныр хэгъэкли, урамым сапэ къыщифагъэми къэуцоу гушы-лэгъу сыкышлыныр зэрипэсыжыштыгъэп. Гушылэм шъхъа-сырэм фэдагъ, сэлам къыси-хыным ычлплэклэ шъхъащэ къысфишлыты къысэбгъу-клэуштыгъ.

Ар зытыришлыхэрэр апэм къызгурылоштыгъэп. Къысщыхъуштыгъэр зыгорэм бзэгъу сы-фыхыгъэу, ау ар къысымылошъоу ары, ащ фэдэ сгуагъэу е сшлагъэу зыдэсшлэжырэпты. Андзаур къуаджэм къэклауагъэу урамым сызчылоклэм, джа зэрэсгуагъэм фэдэу къэуцоу гушылэгъу сыкышлынуу фэмыеу, шъхъащэ къысфишлы, къысэбгъу-клонэу зежъэм зысфэшылагъэп, ылашъхэ сетхъуи къэзгъэуцугъ.

— Сыда, Андзаур, мы зы-къызэрэсфэлшырэм кыкыларэр? — мэкъэ лэтыгъэклэ сеупчыгъ. — Къалоба зыкъыслубгъэкленэу уфэмыежъэу, сэлам гушылэклэ къысэпхыныри зэмыпэсыжъэу ащ фэдизэу угу къызэрэсэб-гъагъэ цылэмэ.

— Ар сэ къэсымыложымы ори дэгъоу ошлэ, Шлуцлэцлык, — ылуи, гушылэгъу сыкышлынуу фэмыеу Андзаур ежъэхыгъ. Слон сымышлэу сышулгъэ-нагъ. Сыда ащ кыригъэклыгъэр? Сыклэпылпъэу тлэклурэ сыщы-тыжыгъ. Сшъхэ икыштыгъэп Андзаур къысфидзыгъэ гушы-лэхэр. Сэ сызэнэгъуагъэм фэдэ Андзаур къысылуагъэм зэрэ-хэмылыр къысцызгурылон фэдэ чыплэ нэужым сырихылагъ.

Сисэнэхъатклэ къуаджэм лолшлэн зэрэщысымыгъотыштыр сшлэш къызэхъум сьд сшлэни, сыщылэн, унагъор сыгынын фае-ба, ишлуагъэ къысыгъэклыным сыщыгугъэу Андзаур сельэлугъ:

— Андзаур, уныбджэгъу хъаулыа, — сыгу зэрэфэмышлу хъатэр къызэхэсымыгъэзэу нэ-шлшыгъэр щэбзашъу зыдэсы-гъэу къезгъэжыагъ, — «Унэ фыжыым» учлэс, мафэ къэс

плони хъунэу республикэм ипа-цэхэм, министрэхэм уалоклэ. лолшлэн горэ къысфигъотынэу ащыщ горэм уелъэлугъэмэ, ар къысфэзышлэн къэбгъотыгъэмэ, боу сыпфэрэзэни, ащ фэдэ горэмклэ тишлуагъэ зэмыкыжы-щтмэ, тызэрэзэныбджэгъур хъаулыеба!

Ежэ ошъогум клэгъэкъогъэ къушъхэ лъагэ горэм исыдж тетэу, сэ чыгум щыпшырэ хъамлыум фэдэу къысцигъэ-хъугъэу къысэпэгэклэу джэуапэу къыситыжыгъэм:

— Шъхэ зыпыт пстэуми тиреспубликэ ипацэхэм лэнатлэ аратырэп.

Аенасын, ащ фэдэ гушылэ гуао ыжэ къыдэклыным нахы, сфимыгъэцэклэхэщтыми, «теп-лын, сэц пае къэнэнэп» къы-

наир дахэу, бзылфыгъэми псы изэу щалъэ къыспигъохыгъэ-ти, кыизгъэклыгъэр лъэгъунэу силэу район гупчэм сызфаклорэр къыздэхъуштэу ары. Ау...

Лъэгъун зыдысилэнэу сызфэ-клөгълыр сымаджэу, лолшлэ къэмыклоу къычлэклыгъ. Сызэ-рэхъаулыгъэр сыгу къеуоу рай-он къоджэгъу пчэгум сшъхэ еуфэхыгъэу сепэгъогъохэу си-тыгъ ошлэ-дэмышлэу лы горэ къызыдэгъушылэм. Сшъхэ къы-зисэлэтым къэсшлэжыгъ. Ин-ститутым сыщеджэ зэхъум шапсыгъэ клалэу къыздэдэжэ-щтыгъэр, Нэпсэу Къамболэт ары. Тызэшлу дэдагъ, тызэ-рэгъэныбджэгъоу плони хъу-щтыгъэ.

— Сыдэу уепэгъогъохыра, Бамбэт, сыда мыщ фэдизэу узэгупшысэрэр? — къысэуп-чыгъ лы къогъу лъагэр, нэгъу лүкыхъэ, пэ кыхъэр.

Лъэгъунэу силэу сыкъызфэ-кыуагъэр къызэрэздэмыхъугъэр еслотагъ. Нэужым сищылэклэ-псэуклэ, лолфэу сшлэрэм къаклэ-упчлэу Къамболэт ригъэжыагъ. Силоф зытетыр къыфэслотагъ.

— Ар къэбар дэй, — къы-сикложы, ащ нахы кыримы-луалэу зогкыжыгъ. Сшлэщтыгъ Нэпсэу Къамболэт районым иадминистрация зэрипащэр. Къысклэклэупчыхъэ зэхъум зэ сыгу къыдэчъэгъагъ лолшлэн горэ къысфигъотынэу фыхэз-гъэлпсынэу, ау силоф зытетыр еслотагъэмэ, ежэ ащ иакыл тефэнэу сыщыгуштыр зи сфе-лошъугъэп. Нэужым сырыклэ-гъожыгъ зэресымылуагъэм. Цылэныгъэм ижъуагъо сылхы-лэсыным сызэрэфэмыкыулаир ащ сшлэш къыгъэхъугъ.

Лпыр зызогкыжыым сэр-сэ-рэу зызгъэмысэжъэу сызэгы-ижыгъ: «Сыдыгушъэу адэ Ан-дзаур ылу-ымыломи сыхъакъ-мэкъ дэда!» Цылэныгъэм ижъуа-гъо улъылэсыным пае ащ ишъэфхэр пшлэнхэ, лъагэлэ горэм удэклоеным пае кыпклэлэн цылэн фаеу ащ зэрипорэр сыгу къэклыжыгъэу, «сэри ащ си-акыл тефэнклэ фэлуагъэ цылэп» зэсложы. Ежэ Андзаур ащ ишъэфхэр къызэрэзыфигъэфэ-дэхэрэм яшыхъат къыдэхъу-хэрэр.

А зэлуклэгъум ыуж мазэ фэдиз хъазыр теллэгъагъ Къам-болэт дэжэ сшлэу шлоигъоу макъэ къызысегъэлум. Зэклэм сшъхэ къеуагъэр лолшлэн горэ къысфигъотыгъэу къысылощтымэ дэгъур ары. Икабинет сызе-хъэм къысфэчэфэу къыспэгъо-кыгъ. Столышхоу зыклэрысы-гъэм ыбгъуклэ кыкыларэт стол цыклоу пхъэнтлэку шъэбитлу зыклэрытым язырэм лалэ фи-ши, сигъэттысыгъ. Адрэ пхъэн-тлэклум ежэ къытетлысхъагъ.

— Бамбэт ыпэклэ тызызэ-локлэм къысэпгуагъэр сшчымыгу-пшэу кыпфасшлэмэ хъуштым сегупшысэщтыгъ, — кыригъэ-жыагъ Къамболэт. — Зыгорэм лолшлэн къыфэбгъотыныр джы къызэрыкло дэдэп, лолф зышлэрэр лубгъэкыныш, ащ ычлплэ зы-горэ ибгъэхъаным пае зыфылб-гъэклыштыр къэбгъотын фае. Сызегупшысэм ар зифэшъуа-шэу слытагъэр мэкъу-мэщым-клэ районым игъэлорышлэлэ лут агроном шъхалэр ары. Зы лъэныкыоклэ апшэрэ агроно-мическэ шлэныгъэ илэп, техни-кум нылэп къыуыхыгъэр. Ащ даклоуи илофшлэклэ тигъэрэзэ-рэп. Укъэзэгъымэ, ащ ычлплэ уизгъэхъанэу исхъыхъагъ.

(Джыри
къыклэлыщтыгъ).

ИСКУССТВЭР — ТИБАИНЫГЪ

«Майкопчанкэм» ильэгэпищ

Клэлэцыкълэхэмрэ ныбжьыклэхэмрэ язэлуклэгъоу «Хрустальное сердце мира» зыфилоэр Краснодар щыкълуагъ. Адыгэ Республикэмрэ Краснодар краимрэ ятворческэ купхэр зэнэкъокъум хэлэжьагъэх.

рэр, цыфхэм ягушхъэ клуачлэ зыгъэпытэрэр, мамыр псэуплэм идэхагъэ, узэкъотмэ узэрэ-лэшыр къашьохэм къалуатэ. Амазонкэхэм хышъэу апылыри къашьохэм ахэолъагъо.

Адыгэ Республикэм культурэмклэ и Министерствэ иклэлэцыкълу ансамблэу «Майкопчанкэр» зыхэлэжьагъэ зэнэкъокъум куп 60 фэдизмэ ялэлэсэныгъэ къышагъэлэ-гъуагъ. Лъапкъ шэн-хабзэхэм язехъанкли тиныбжьыклэхэм щытхур къытфахыгъ. «Майкопчанкэр» игъэхъагъэхэм ягупсэфыллэрэп, Адыгеим имэфэкълэхэм, хэгъэгъу зэлуклэгъухэм зафегъэхъазыры.

Сурэтхэм арытхэр: **Къулэ Амэрбий; клэлэцыкълу къэшъуаклохэр.**

Лъапкъ къашьохэмклэ клэлэцыкълу студиеу «Майкопчанкэм» зыщызыгъасэрэмэ тагъэгъушъуагъ. «Къашьо, си Адыгей» зыфилоэр къэгъэлэгъонымр жорим лъэшэу шлогъэшлэгъонымгъ. «Майкопчанкэр» лауреат хъугъэ, апэрэ лъэгаплэр къыфагъэшъошагъ.

Ныбжь зэхэпхъагъэхэр зыхэлэжьагъэ лъапкъ къашьоми «Майкопчанкэр» лауреат щыхъугъ, апэрэ чыплэр къыфагъэшъошагъ. Фольклорым икъэгъэлэгъонклэ зэхэпхъэгъэ клэлэеджаклохэм язэнэкъокъу шлухъафтын шъхъалэу «Гран-при» зыфилоэр «Майкопчанкэм» къыщыдихыгъ.

«Майкопчанкэм» ихудожественнэ пашэу, Урысыем культурэмклэ изаслуженнэ лöffышлэу, Пшызэ ыкли Адыгеим искусствэхэмклэ изаслуженнэ лöffышлэшхоу Къулэ Амэрбий тизэдэгущылэгъу къызэрэщыгъэщыгъэу, Адыгэ чыгум тызэрэрыгушхорэр, тильапкъ ишэн-хэбзэ дахэхэр къызэрэтыухъумэхэ-

ДЗЮДО. АДЫГЕИМ ИЗЭЛУКЛЭГЪУХЭР

Бэнаклохэм загъэхъазыры

Адыгэ Республикэм дзюдомклэ изэнэкъокъу Мыекъуапэ щыкълуагъ. Ильэс 23-м нэс зыныбжьхэр яонтэгъугъэхэм ялытыгъэу бэнэплэ алырэгъум щызэлуклагъэх. Клалэхэр купи 6 хъущтыгъэх. Апэрэ чыплэхэр къыдэзыхыгъэхэр къахэтэгъэщых.

Ахэр Дэхъу Азэмат, кг 60, Тхъагъэпсэу Рэмэзан, кг 66-рэ, Лафышъэ Ислъам, кг 73-рэ, Кусов Асламбек, кг 81-рэ, Дэхъу Айдэмыр, кг 90-рэ, Тыу Айдэмыр, кг 100. Тренер-клэлэегъаджэхэу Дэхъу Бислъанэ, Нэпсэу Бислъанэ, Беданэкъо Байзэт, Бастэ Сэлым, Бэдждэ Вячеслав тафэгущо.

Ахэр зипэщэ бэнаклохэу Адыгеим ичемпион хъугъэхэм зичэзыу зэнэкъокъухэм зафагъэхъазыры.

Лафышъэ Ислъам Станислав Раськом ебэнызэ Адыгэ Республикэм изаслуженнэ тренерэу Бастэ Сэлым къызэрэтилиуагъэу, сэнаушчыгъэ зыхэлэ ныбжьыклэхэр агъасэх, ялэлэсэныгъэ шлэхэу хагъэхъон альэкълышт.

Урысыем и Къыблэ дзюдомклэ изэнэкъокъу мэзаем и 27-м щыублагъэу гъэтхэпэм и 3-м нэс Мыекъуапэ щыклошт. Адыгеим изэлуклэгъухэм апэрэ чыплищыр купхэм къащыдэзыхыгъэхэу ильэс 23-м нэс зыныбжьхэр клэух бэнэгъухэм ахэлэжьэщтых.

Сурэтым итхэр: **Лафышъэ Ислъам (фыжыыр зыщыгыр) Станислав Паськом ебэны.**

ВОЛЕЙБОЛ. УРЫСЫЕМ ИЗЭНЭКЪОКЪУ

Мыекъуапэ иволейбол командэу «Динамо-МГТУ»-р Урысыем изэнэкъокъоу апшъэрэ купэу «Б»-м щыклорэм хэлэжьэ. Пэшлорыгъэш ешлэгъухэр аухыгъэх, Адыгеим икомандэ финальным хэфагъэлп.

Я 7 — 12-рэ чыплэхэм якъыдэхын фэбэнэштхэм «Динамо-МГТУ»-р ащыщ. Тренер шъхъалэу Павел Зборовскэм тызэрэщыгъэгъо-загъэу, Смоленскэ, Одиново, Ростов-на-Дону, Мыекъуапэ якомандэхэр зыкупым хэтхэу зэдешлэщтых. Гъэтхэпэ мазэм и 1 — 8-м апэрэ къеклоклыгъор Смоленскэ, ятлонэрэр гъэтхэпэм и 29-м къышыублагъэу мэлылфэгъу мазэм и 3-м нэс Мыекъуапэ ащыклоштых.

Спортым пыщагъэхэр зэлуклэгъухэм яплъынхэу зэхэ-щаклохэм рагъэблагъэх.

БАСКЕТБОЛ. АПШЪЭРЭ КУПЭУ «А»-р

Гугъэм хэхъо

«Самара-2» Самара — «Динамо-МГТУ» Мыекъуапэ — 69:80.

Мэзаеми и 17-м Самарэ щызэдешлагъэх.

«Динамо-МГТУ»: Лундако, Бажунаишвили — 8, Гапошин — 23, Хмара — 11, Милютин — 4, Коротков — 11, Еремин — 13, Широков — 10.

Телефонклэ къатыгъ.

«Динамо-МГТУ»-м итренер шъхъалэу, Адыгэ Республикэм изаслуженнэ тренерэу Андрей Синельниковым къызэрэтилиуагъэу, зэкклэ тиешлаклохэм ухъазырыныгъэ дэгъу къагъэлэгъуагъ, хъурджанэм лэгуаор радзэнымклэ зэгурьлоныгъэу ахэлъым шлуагъэ къыхыгъ.

Финалым команди 4 хэфэщыр. Гугъэ зилэхэм Самарэ испортсменхэри ащыщыгъэх. Ащ къыхэкълэу ешлэгъур хылыгъэу клуагъэ. «Динамо-МГТУ»-р хэкълплэхэм нахышлоу альыхыуштыгъ, ифэшъуашэу теклоныгъэр къыдихыгъ, финалым хэфэнымклэ амалэу илэр нахыбэ хъугъэ. Адыгеим фашист техаклохэр рафыжыыхи, хэкур шъхъафит зыщыхъужыгъэ мафэм ехъулэу «Динамо-МГТУ»-м ешлэгъум теклоныгъэр къызэрэщы-

дихыгъэр тигуапэу къыхэтэгъэщы. Самарэрэ Мыекъуапэрэ якомандэхэм тыгуасэ ятлонэрэ зэлуклэгъур зэдырлагъ.

Чыплэхэр

1. «Динамо» Ч. — 50
2. «Рускон» С. — 47
3. «Строитель» Э. — 46
4. «Динамо-МГТУ» — 43
5. «Муссон» С. — 42
6. «Чебоксарские Ястребы» — 42
7. «Самара-2» — 39
8. «Старый Соболь» — 38
9. «Магнитка» М. — 34
10. «Тегас» Д. — 30.

Смоленскэрэ Мыекъуапэрэ ащызэлуклэщтых

Нэкубгъор зыгъэхъазырыгъэр
ЕМТИПЪ Нурбий.

Зэхэзыщагъэр ыкли къыдэзыгъэкълэрэр:

Адыгэ Республикэм лъапкъ лöffхэмклэ, лэкълэб къэралхэм ащыпсэурэ тильэп-кътэгъухэм адырлэ зэлхыныгъэхэмклэ ыкли къэбар жъугъэм иамалхэмклэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэщылэр:

385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:

приемнэр: 52-16-79,

редактор шъхъалэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэр-пшъэдэклэжы зыхырэ секретары: 52-16-77.

E-mail:

adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:

Урысые Федерацием хэутын лöffхэмклэ, телерадиоэкътынхэмклэ ыкли зэлгы-лэсыклэ амалхэмклэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чыплэ гъэларышлэп, зэраушыхъа-тыгъэ номерыр **ПИ №ТУ23-00916**

Зыщыхаутырэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Зэкълэмкли

пчъагъэр

4015

Индексхэр

52161

52162

Зак. 356

Хэутыным узщыклэштхэнэу щыт уахътэр Сыхъатыр 18.00 Зыщыклэштхэгъэхэ уахътэр Сыхъатыр 18.00

Редактор

шъхъалэр

Дэрбэ Тимур

Редактор шъхъалэм иапэрэ гуадзэр

Мэщлэкъо

Саид

Редактор шъхъалэм игуадзэр — пшъэдэклэжы зыхырэ секретары **Хъурмэ Хъусен**